

گذری بر دوره نوسنگی جنوب ایران

(با تأکید بر دوره شمش آباد)

مؤلف:

فرشته نظری

www.katibenovin.ir

سرشناسه =	: نظری، فرشته، ۱۳۶۱
عنوان و نام پدیدآور	: گذری بر دوره نوسنگی جنوب ایران (با تأکید بر دوره شمش آباد) / مؤلف فرشته نظری.
مشخصات نشر	: شیراز: کتیبه نوین، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۰ ص.: جدول، نمودار، نقشه، عکس.
شابک	: 978-622-6804-77-6 : ۲۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۸۳-۸۶
موضوع	: عصر نوسنگی -- ایران -- فارس
موضوع	: Neolithic period -- Iran -- Fars (Province)
موضوع	: حفاری ها (باستان شناسی) -- ایران -- فارس
موضوع	: Excavations (Archaeology) -- Iran -- Fars (Province)
موضوع	: فارس -- آثار تاریخی
موضوع	: Fars (Iran: Province) -- Antiquities
رده بندی کنگره	: DSR۵۵
رده بندی دیویی	: ۹۵۵/۶۳۰۳۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۶۰۸۶

عنوان کتاب:	گذری بر دوره نوین - جنوب ایران (با تأکید بر دوره شمش آباد)
مؤلف:	فرشته نظری
ناشر:	کتیبه نوین
نوبت چاپ:	اول ۱۳۹۹
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۶۸۰۴-۷۷-۶
شمارگان:	۱۰۰۰ جلد
سر ویراستار و صفحه آرا:	علی داودی
چاپ و صحافی:	مهر
قیمت:	۲۵۰۰۰ تومان

(کلیه حقوق برای انتشارات کتیبه نوین محفوظ است)

دوره شمس آباد در فارس که به عنوان شاخصه فرهنگ فارس در پیش از تاریخ محسوب می‌شود، به عنوان یکی از مهم‌ترین مراحل دوره نوسنگی در فارس است، با پدیدار شدن سفال ساده و خشن نخودی آغاز می‌شود. این سفال بر روی تل باکون ب شناسایی شد و واژه شمس آباد را به خود گرفت که به عنوان یک فرهنگ باستان‌شناختی در چارچوب گاهنگاری فارس مطرح می‌گردد، این داده‌ها، نشان از گسترش یک فرهنگ نسبتاً همگون با سفال نخودی خشن می‌دهد. که پراکنش آن در سراسر فارس مشاهده شده است. از شمال فارس از اقلید تا جنوب فارس، داراب و نه‌آباد در غرب دیده می‌شود، کاوش‌های باستان‌شناختی انجام شده، در طی سال‌های اخیر مدتی قبل تمهیدی در رابطه با فرهنگ شمس آباد آشکار ساخت که بررسی و مطالعه این داده‌ها، موضوعی این کتاب است؛ که در نهایت بر اساس شواهد مشخص شد که در دوره شمس آباد از جمله تغییر در دهنه سفال، فن‌آوری سفال شمس آباد و تغییر در پراکنش الگوی استقرار حاکمی از به وقوع پیوستن صحنه وسیعی از تغییرات اقتصادی، اجتماعی و حتی سیاسی در دوره شمس آباد نسبت به دوران قبل از آن را دارد. با توجه به این تفسیرها می‌توان این گونه در نظر گرفت که با به وجود آمدن دوره شمس آباد ما شاهد گذار از مرحله نوسنگی به مرحله مس و سنگی در منطقه فارس هستیم.

فهرست مطالب

فصل اول: مقدمه	۱۱
فصل دوم: جغرافیا و زیست محیط استان فارس	۱۷
موقعیت طبیعی و جغرافیای استان فارس	۱۹
جایگاه و معرفی ای زمین‌شناسی استان فارس	۲۰
پوشش گیاهی و آب و هوا در پیش از تاریخ فارس	۲۱
ارتفاعات فارس	۲۲
ویژگی آب و هوا	۲۴
منابع آبی	۲۵
دریاچه‌ها و رودخانه‌ها	۲۵
پوشش گیاهی	۲۹
گیاهان طبیعی و زراعی	۲۹
پوشش گیاهی استان فارس بر اساس گونه‌های غالب	۳۰
پوشش جانوری	۳۲
فصل سوم: سوابق مطالعاتی و گاهنگاری پیش از تاریخ فارس	۳۳
سوابق کاوش‌های انجام شده در مرودشت و فارس	۳۵
کاوش‌های موسسه شرق‌شناسی دانشگاه شیکاگو: تل باکون، به سرپرستی دونالد مک‌کان و لانگسدورف	۳۶
کاوش‌های دانشگاه توکیو ژاپن: تل موشکی، تل جری، تل باکون و تل گپ، به سرپرستی فوکایی، اگامی، ماسودا	۳۷
کاوش‌های موسسه باستان‌شناسی انگلیس: تل نخودی، دوتلان و دهبید	۳۸
کاوش‌های دانشگاه میشیگان: تل ملیان و بیضا، به سرپرستی کامیار عبدی و جان آلدن	۳۹
کاوش‌های دانشگاه میشیگان و بینگ همتون نیویورک	۳۹

- کاوش‌ها و بررسی‌های پژوهشکده باستان‌شناسی ایران و دانشگاه سیدنی استرالیا..... ۴۰
- کاوش‌ها و بررسی‌های موسسه شرقی دانشگاه شیکاگو..... ۴۰
- کاوش‌های دانشگاه تربیت مدرس و سازمان میراث فرهنگی استان فارس، تپه مهرعلی فارسی
اقلید، به سرپرستی علیرضا سرداری..... ۴۰
- مطالعات باستان‌شناسی صورت گرفته در قالب پروژه نجات بخشی سد سیوند..... ۴۲
- کاوش‌های باستان‌شناسی تپه رحمت‌آباد فارس..... ۴۳
- گاهنگاری دوره پیش از تاریخ فارس..... ۴۴
- دوران پارینه‌سنگی..... ۴۵
- دوران پارینه‌سنگی قدیم..... ۴۵
- دوران پارینه‌سنگی میانه (مسترین)..... ۴۵
- دوران پارینه‌سنگی جدید..... ۴۶
- فراپارینه‌سنگی..... ۴۷
- نوسنگی..... ۴۸
- نوسنگی بی‌سفال (فاز رحمت‌آباد)..... ۵۰
- گاهنگاری فارس توسط رابرت هندی و مری ویت..... ۵۱
- گاهنگاری فارس توسط عباس علیزاده..... ۵۵
- فصل چهارم: دوره شمس‌آباد (باکون ب ۱) و فرهنگ‌های محاور..... ۵۹**
- مشخصات محوطه تل باکون و سفال شمس‌آباد باکون ب الف..... ۶۱
- تل باکون..... ۶۱
- باکون ب (فارس قدیم و میانه)..... ۶۱
- کلیات سفال باکون ب..... ۶۲
- باکون الف (فارس جدید)..... ۶۳
- کلیات سفال باکون الف..... ۶۳
- فرم ظروف سفالی باکون الف..... ۶۵
- محوطه‌های هم‌افق با دوره باکون ب الف (سفال شمس‌آباد) در فارس..... ۶۶

فصل پنجم: تحلیل و نتیجه گیری	۶۹
جنوب ایران در اواخر دوره نوسنگی (دوره شمش آباد- باکون ب ۱): نمای کلی	۷۱
گاهنگاری (تاریخ گذاری مطلق و نسبی) دوره شمش آباد (باکون ب ۱)	۷۲
وضعیت الگوی استقرار دوره شمش آباد در جنوب ایران	۷۴
سفال دوره شمش آباد (باکون ب ۱)	۷۶
نتیجه گیری	۸۰
متابع و مآخذ	۸۳
پیوست	۸۷
نقشه ها	۸۷
تصاویر	۹۳
جدول ها	۱۱۷
نمودار	۱۲۰